

فراوانی سرطان روده بزرگ در بستگان افراد سالم: مطالعه مقطعی مبتنی بر جمعیت

آزاده صفائی^۱ (M.Sc)، بیژن مقیمی دهکردی^{۱*} (M.Sc)، سیدرضا فاطمی^۲ (M.D)، محمدامین پورحسینقلی^۱ (Ph.D)، محسن واحدی^۱ (Ph.D)، اسما پورحسینقلی^۱ (M.Sc)، منیژه حبیبی^۱ (M.Sc)، محمدرضا زالی^۳ (M.D)

۱- دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، مرکز تحقیقات بیماری‌های گوارش و کبد، گروه تحقیقات نظام سلامت
۲- دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، مرکز تحقیقات بیماری‌های گوارش و کبد، گروه تحقیقات سرطان
۳- دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، مرکز تحقیقات بیماری‌های گوارش و کبد

چکیده

سابقه و هدف: سابقه فامیلی سرطان روده بزرگ با خطر بالاتر بروز این بیماری در ارتباط می‌باشد. این افزایش خطر به تعداد بستگان مبتلا و سن تشخیص بیماری در آن‌ها وابسته است. هدف از انجام مطالعه حاضر ارزیابی شیوع سابقه فامیلی سرطان روده بزرگ در یک نمونه تصادفی از جمعیت شهر تهران بود.

مواد و روش‌ها: مطالعه حاضر یک مطالعه مقطعی مبتنی بر جمعیت می‌باشد که در فاصله سال‌های ۸۶-۱۳۸۵ در استان تهران انجام شده است. مجموعاً ۵۵۰۰ نفر (سن بالای ۲۰ سال) در استان تهران با استفاده از نمونه‌گیری تصادفی بر اساس کد پستی انتخاب و جهت شرکت در مطالعه دعوت شدند. شرکت‌کنندگان در مطالعه فرم ثبت اطلاعات در زمینه سابقه فامیلی سرطان روده بزرگ را تکمیل نمودند.

یافته‌ها: میانگین سنی مردان دارای سابقه فامیلی سرطان روده بزرگ اختلاف معنی‌داری با مردان فاقد سابقه فامیلی داشت. اختلاف معنی‌داری مابین میانگین سنی زنان واجد و فاقد سابقه فامیلی سرطان روده بزرگ مشاهده نشد. از کل ۵۵۰۰ نفر شرکت‌کننده در مطالعه، ۱۶۲ شرکت‌کننده (۲/۹٪) سابقه فامیلی مثبت ابتلا به سرطان روده بزرگ را گزارش نمودند. از این ۱۶۲ نفر، ۶۷ نفر (۱/۲۲٪) از شرکت‌کنندگان سابقه یک نفر مبتلا و ۴ نفر (۰/۰۷٪) سابقه ۲ نفر یا بیش‌تر مبتلا به سرطان روده بزرگ در سن زیر ۵۰ سالگی در بستگان درجه اول داشتند. هم‌چنین از مجموع ۱۶۲ نفر ۱۴ نفر (۹/۲۶٪) پیش از سن ۵۰ سالگی تشخیص داده شده‌اند. از کل افراد شرکت‌کننده (۵۵۰۰ نفر) ۱۸ نفر (۰/۳۳٪) سابقه دو نفر یا بیش‌تر در بستگان درجه یک یا یک نفر بستگان درجه یک مبتلا به سرطان روده بزرگ که زیر ۵۰ سال تشخیص داده شده باشد را گزارش کردند. چهار نفر (۰/۰۷٪) ۳ نفر یا بیش‌تر مبتلا در بستگان درجه یک را ذکر نمودند.

نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج این مطالعه، تخمین زده می‌شود بیش از ۵۷۰۰۰۰ نفر با سن بیش‌تر از ۲۰ سال در معرض خطر ۲ تا ۳ برابری ابتلا به سرطان روده بزرگ در کشور وجود دارند و می‌بایست این افراد شناسایی و جهت شرکت در برنامه غربال‌گری و مراقبت سرطان روده بزرگ تشویق و ترغیب شوند.

واژه‌های کلیدی: سرطان روده بزرگ، سابقه فامیلی، مطالعه مبتنی جمعیت

مقدمه

پیش‌گیری بوده و غربال‌گری آن بر اساس راه‌کارهای عملی بالینی توصیه شده است [۱-۳]. بروز موارد سرطان روده بزرگ در ایران در مقایسه با کشورهای غربی پایین‌تر و به

سرطان روده بزرگ یک عامل مهم مرگ از سرطان در دنیا می‌باشد. شواهد محکمی وجود دارد که این بیماری قابل